

Remiss av Departementspromemorian Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet Ds 2016:26 (Ert dnr. Ku2016/01778/DISK)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande samt främja attraktiviteten på regionala miljöer där företag verkar och utvecklas.

I syfte att främja entreprenörskap samt stödja företag att starta, växa och utvecklas arbetar Tillväxtverket även med att förbättra kapitalförsörjningen till särskilda företagsgrupper.

Tillväxtverket arbetar också med att förenkla processen för att bilda verksamheter och verka som företagare. I det arbetet utgör förenkling av regler en viktig del. Tillväxtverkets roll är att driva och utveckla förenklingsarbetet i samverkan med departement, myndigheter, kommuner och näringsliv.

Tillväxtverket gör inte någon bedömning av konsekvensutredningens samlade kvalitet. Det är Regelrådets uppdrag att granska konsekvensutredningens kvalitet.

Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Sammanfattning

Tillväxtverket anser att:

- Tillväxten för den berörda gruppen företag påverkas negativt.
- Företagens kostnader ökar.
- Förslaget datum för ikraftträdande är för tidigt och övergångsbestämmelser är önskvärda.
- Det finns ett behov av att offentliga aktörer informerar företagen om vad den nya regleringen innebär i det fall denna genomförs.
- Det saknas en beskrivning av vilka alternativ som finns till det nu aktuella förslaget.
- Förslaget påverkar konkurrensen mellan företag.

Tillväxtverkets synpunkter

Tillväxten för den berörda gruppen företag

Den grupp företag som berörs av förslaget är små företag som är verksamma i sådana branscher där små företag ofta har små ekonomiska marginaler. Eftersom förslaget medför ökade krav på sådana företag finns det en risk för att tillväxten av antalet konkurrenskraftiga företag och antalet anställda hindras av det nu aktuella förslaget.

Enligt Tillväxtverkets undersökning *Företagens villkor och verklighet* från 2014 var hotell och restaurang följt av handel de branscher som vid undersökningstillfället hade högst tillväxtvilja. Turismföretag upplever enligt samma undersökning lagar och myndighetsregler som det största tillväxthindret. Det är därför extra viktigt att regler som rör dessa kategorier av företag är enkla och att även tillämpningen av dessa regler är enkel.

Företagens kostnader

Den föreslagna regleringen är otydlig och behöver kompletteras med en omfattande rättspraxis innan företagen med någon större grad av säkerhet kan veta vad som krävs av dem. Svårigheterna att veta vad som gäller leder dels till att företagens administrativa kostnader ökar och dels till att företagens osäkerhet om de följer gällande regler ökar.

Vissa företag kommer även behöva investera i lokalförändringar (exempelvis uppförandet av ramper) och förändringar av webbsidor. I de fall förslaget i promemorian medför mer än marginella kostnader är det särskilt angeläget att lagen är tydlig med vad som krävs.

Datum för ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Förslaget datum för ikraftträdande är den 1 juli 2017. Ett syfte med den föreslagna regleringen är att vissa företag ska förbättra tillgängligheten. Om tillgängligheten ska förbättras behöver företag vidta åtgärder innan regleringen träder ikraft för att kunna följa denna. Med förslaget datum för ikraftträdande får företagen mycket kort tid på sig att försöka ta reda på vad de bör göra och att genomföra relevanta åtgärder. Därför bedömer Tillväxtverket att det föreslagna datumet för ikraftträdande är för tidigt.

Tillväxtverket anser att det föreslagna regelverket bör kompletteras med övergångsbestämmelser. Övergångsbestämmelser kan bidra till att kostnaderna för vissa åtgärder kan spridas ut över en längre tid och därför minska belastningen på företagens ekonomi. Beträffande åtgärder på fastigheter kan ett företag som hyr en lokal under avtalsperioden vara förhindrad av hyresavtalet att vidta åtgärder. Vid en omförhandling av hyresavtalet kan avtalet ändras och åtgärderna bli avtalsenliga. Därför är det önskvärt med övergångsbestämmelser för befintliga verksamheter som tillåter att åtgärder vidtas först en tid efter att nästkommande avtalsperiod påbörjats.

Informationsbehov

Eftersom det föreslagna regelverket är otydligt är det positivt om relevanta offentliga aktörer i olika relevanta kanaler informerar de berörda företagen om regelverket så att det blir så tydligt som möjligt vad som gäller. I promemorian står det att berörda verksamheter förväntas ha förkunskap om diskrimineringslagen. Om det nu aktuella förslaget genomförs förändras denna lag. Tillväxtverket bedömer att det finns ett behov

av att relevanta offentliga aktörer bidrar med att informera om vad förändringen innebär.

Beskrivning av alternativa lösningar

Tillväxtverket saknar en beskrivning av vilka alternativ som finns till den nu föreslagna regleringen. Som remissinstans är det viktigt att kunna få information om vilka andra åtgärder än den nu föreslagna som skulle kunna bidra till att målet för den föreslagna regleringen nås. Sådana tänkbara alternativ är insatser för att förbättra efterlevnaden av de regler som redan finns som rör tillgänglighet, ökade utbildningsinsatser, certifiering eller ett bibehållet undantag för små företag, men en sänkning av gränsen för antalet anställda.

Tillväxtverket vill lyfta fram att en fördel med den typ av lösning som föreslås i promemorian är att målstyrd reglering innebär att företagen kan välja vilka åtgärder de ska vidta för att följa regleringen. Den typen av reglering kan göra att företagen kan nå målet med regleringen på ett mer effektivt sätt än med en detaljerad reglering av exakt vad som krävs av företag i varje tänkbar situation.

Effekter på konkurrensen

Förslaget kan innebära en nackdel för företag med butikslokal i jämförelse med företag som enbart har webbutik eftersom kostnaderna med att tillgänglighetsanpassa en lokal normalt kan antas vara större än med att tillgänglighetsanpassa en webbsida. Företag som har butikslokal har dessutom ofta även en webbsida varför anpassning av såväl lokal som webb kan krävas.

Förslaget i promemorian medför att det ställs högre krav på företag med bättre ekonomi än på företag med sämre ekonomi. Det kan finnas många olika skäl till att ett företag har en viss ekonomisk ställning, och en reglering som delvis utgår från ekonomisk ställning kan få oförutsedda konsekvenser. Den kan komma att påverka företags sätt att redovisa sin ekonomi och enligt Tillväxtverkets bedömning finns en risk för att tillämpningen inte blir enhetlig. En tillämpning som inte är enhetlig kan leda till en snedvridning av konkurrensförhållanden. Å andra sidan riskerar en reglering som ställer samma krav på åtgärder oavsett företags ekonomi att slå hårdare mot företag med sämre ekonomi än mot företag med bättre ekonomi.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Mattias Åsander. Michael Heuman har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har även Erika Rosander, enhetschef Stefan Ernlund och avdelningschef Anna Bünger medverkat.

Mattias Åsander

Michael Heuman